

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
NA ROK SZKOLNY 2025/2026
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. H. CH. ANDERSENA W JAWIDZU

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) - art. 48 ust. 1.
 - Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
 - Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043) – art. 1, art. 26, art. 84.
 - Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.).
 - Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).
 - Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
 - Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
 - Ustawa z dnia o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535).
 - Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
 - Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.).
 - Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2022 r. poz. 1593),
 - Statut Szkoły Podstawowej im. H. Ch. Andersena w Jawidzu.
 - Przyjęte w Placówce Standardy Ochrony Małoletnich
- Ponadto uwzględniono**
- diagnozę w zakresie występujących czynników chroniących i czynników ryzyka wśród uczniów,
 - diagnozę w zakresie współpracy szkoły z rodzicami oraz oceny realizacji zadań wynikających z programu,
 - wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora w roku szkolnym 2024/2025,
 - wnioski i rekomendacje zawarte w dokumentacji z pracy zespołów: dydaktycznego, wychowawczego oraz do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. H. Ch. Andersena w Jawidzu opiera się na systemie wartości przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z koncepcji pracy szkoły. Treści programu są spójne ze Statutem Szkoły oraz Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania i pozostają w zgodzie z obowiązującymi kierunkami polityki oświatowej państwa.

Podstawą działań wychowawczo-profilaktycznych jest współpraca całej społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły, a także instytucji wspierających. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie ucznia w dążeniu do pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej, z poszanowaniem godności każdej osoby.

Równorzędnym zadaniem szkoły, obok realizacji funkcji dydaktycznej, jest troska o bezpieczeństwo, dobrostan psychiczny i rozwój społeczny uczniów oraz wspomaganie wychowawczej roli rodziny. Współczesne wyzwania – takie jak rozwój nowych technologii, zagrożenia związane z cyberprzestrzenią, potrzeba dbałości o zdrowie psychiczne, promocja zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych – wymagają, aby program wychowawczo-profilaktyczny obejmował zarówno działania wspierające rozwój uczniów, jak i profilaktykę problemów dzieci i młodzieży.

I. Misja szkoły

Jesteśmy szkołą otwartą i bezpieczną, czyli taką, która nie zamyka się na kulturę, sztukę, sport, środowiska lokalne oraz potrafi korzystać z tego, co ją otacza. Swoje działania opieramy na takich wartościach jak: uczciwość, mądrość, odpowiedzialność, współdziałanie i skuteczność.

Głównym zadaniem naszej szkoły jest wspieranie rozwoju każdego ucznia poprzez rzetelne i wszechstronne przekazywanie wiedzy potrzebnej w życiu, kształtowanie umiejętności samodzielnego poruszania się we współczesnym świecie, zastosowanie w sposób twórczy zdobytej w szkole wiedzy oraz wychowanie nastawione przede wszystkim na uwrażliwienie na dobro, prawdę i piękno. Charakteryzuje nas otwartość na propozycje uczniów, nauczycieli i rodziców oraz szczerść we wzajemnych kontaktach. Dążymy do tego, aby autentyczna tożsamość celów dyrektora, nauczycieli, uczniów i rodziców stwarzała podstawę wszelkich podejmowanych przez nas działań. Nasze współdziałanie ma sprzyjać skutecznemu zaspakajaniu potrzeb uczniów i jak najlepszemu przygotowaniu ich do dalszej edukacji. Wyróżnia nas poszanowanie godności każdego człowieka, indywidualne traktowanie każdego ucznia, innowacyjność w działaniu.

Szczerść, otwartość, tolerancja, sprawiedliwość, kultura słowa, aprobaty i przyjaźń to główne wartości, jakimi będziemy się kierować w naszej pracy. Będziemy dążyć do tego, aby nasi wychowankowie byli twórczy, otwarci na rzeczywistość i drugiego człowieka, radzący sobie z nowymi wyzwaniami czasów współczesnych.

W pracy wychowawczej szkoły będziemy starali się postępować zgodnie z założeniami Jacques'a Delorsa:

1. Uczyć się, aby żyć wspólnie.
2. Uczyć się, aby wiedzieć.
3. Uczyć się, aby działać.
4. Uczyć się, aby być.

II. Wizja szkoły

Szkoła Podstawowa im. H. Ch. Andersena w Jawidzu to miejsce bezpieczne, przyjazne dzieciom, sprzyjające pracy i nauce. Społeczność szkolna jest nie tylko instytucją, ale także wspólnotą nauczycieli, uczniów, rodziców i pracowników. Nauka i praca powinna odbywać się w atmosferze życzliwości i wzajemnego zrozumienia. Szkoła dąży do tego, aby jej działania wychowawcze były spójne z wychowaniem domowym, w tym zakresie współdziała z lokalnym środowiskiem. Podstawowym zadaniem szkoły jest kształcenie i wychowanie uczniów do odpowiedzialności za siebie i za innych. Nadrzędnym celem pracy edukacyjnej szkoły jest wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami oraz predyspozycjami, tak aby rozwijając sprawności intelektualne, talenty i umiejętności byli oni przygotowani do dalszej nauki a w przyszłości do pracy i życia w społeczeństwie. Szkoła dąży do rozbudzania zainteresowań i uzdolnień uczniów, pomaga uczniom przejmować odpowiedzialność za własne życie, budzić wiarę w siebie i własne możliwości.

Szkoła jest:

1. **otwarta i wspierająca** – dostrzega i wspomaga indywidualny rozwój każdego ucznia, dostosowując metody i formy pracy do jego potrzeb i możliwości. Szczególną troską obejmuje uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Jest kreatorem ścieżki rozwoju ucznia, traktując go jako aktywnego uczestnika procesu uczenia się, a nauczyciela jako profesjonalnego przewodnika i doradcę w procesie samokształcenia.
2. **przyjazna i partnerska** – buduje klimat życzliwości, wzajemnego szacunku i zaufania. Szanuje podmiotowość ucznia, rozwija umiejętności dialogu i współpracy, kształtuje postawy otwartości na innych.
3. **bezpieczna** – zapewnia warunki sprzyjające poczuciu bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego. Jest monitorowana i konsekwentnie przeciwdziała wszelkim formom przemocy, agresji, uzależnieniom, wulgaryzmem i zagrożeniom współczesnego świata (w tym cyberprzemocy). Uczy postaw asertywnych i odpowiedzialnych.
4. **wychowująca** – kształtuje system wartości oparty na tradycji polskiego dziedzictwa kulturowego, a także na uniwersalnych wartościach humanistycznych. Wychowuje do szacunku wobec drugiego człowieka, środowiska naturalnego, a także wobec kultury i dorobku narodów Europy i świata.
5. **kompetentna** – zatrudnia wykwalifikowaną i zaangażowaną kadrę pedagogiczną, która profesjonalnie przygotowuje uczniów do kolejnych etapów edukacyjnych, sprawdzianów i egzaminów. Nauczyciele są otwarci na innowacje, stale doskonalą swój warsztat i wprowadzają nowoczesne metody nauczania, dzięki czemu szkoła jest postrzegana w środowisku jako placówka oferująca edukację na wysokim poziomie.
6. **współpracująca i odpowiedzialna społecznie** – realizuje oczekiwania środowiska lokalnego poprzez aktywną współpracę z rodzicami, samorządem i instytucjami działającymi na rzecz edukacji i wychowania. Dbą o dobrą opinię w środowisku i angażuje się w życie społeczności lokalnej.
7. **nowoczesna** – przygotowuje uczniów do życia we współczesnym, dynamicznie zmieniającym się świecie. Kształci kompetencje kluczowe, rozwija umiejętność krytycznego myślenia, pracy zespołowej, odpowiedzialnego korzystania z nowych technologii oraz podejmowania wyzwań przyszłości.

III. Model absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej im. H. Ch. Andersena w Jawidzu:

1. Jest aktywny, kreatywny i przedsiębiorczy, rozwija swoje pasje i zainteresowania.
2. Jest tolerancyjny i otwarty – potrafi przedstawić i obronić własne zdanie, szanując odmiennność poglądów i kultur.
3. Buduje właściwe relacje z rówieśnikami i dorosłymi, umie współpracować, rozwiązywać konflikty i działać zespołowo.
4. Ponosi odpowiedzialność za własne czyny i decyzje.
5. Korzysta z dóbr kultury, rozwija swoje zainteresowania artystyczne i kulturalne.
6. Czuje się obywatelem Polski, Europy i świata, znając historię swojej „małej ojczyzny” i dziedzictwo kulturowe innych narodów.
7. Szanuje tradycję i osiągnięcia szkoły, rozumie ich znaczenie dla kształtowania tożsamości.
8. Jest wrażliwy na piękno przyrody, dba o środowisko naturalne i zdrowy styl życia.
9. Korzysta z różnych źródeł informacji, posługuje się nowoczesnymi technologiami w sposób bezpieczny i odpowiedzialny.
10. Myśli krytycznie i samodzielnie, potrafi analizować informacje i podejmować świadome decyzje.
11. Kieruje się systemem wartości, odróżnia dobro od zła, potrafi oprzeć się negatywnym wpływom i presji otoczenia.
12. Potrafi rozwiązywać problemy w twórczy sposób, wykazując się samodzielnością i innowacyjnością.
13. Planuje swój rozwój intelektualny, fizyczny i duchowy, pracuje nad własną osobowością.
14. Jest odpowiedzialny, pracowity i zaradny, potrafi organizować swój czas i obowiązki.
15. Postępuje kulturalnie i zgodnie z zasadami dobrych obyczajów, jest zdyscyplinowany, obowiązkowy i wytrwały.
16. Umie zachować się z godnością i honorem w każdej sytuacji.
17. Jest empatyczny i wrażliwy na potrzeby innych, potrafi nieść pomoc potrzebującym.
18. Posiada wiedzę i umiejętności, które umożliwiają mu kontynuację nauki na kolejnym etapie edukacyjnym.
19. Dbą o bezpieczeństwo własne i innych, zna zasady higieny i ochrony zdrowia.
20. Jest świadomy znaczenia zdrowia psychicznego – zna czynniki chroniące, potrafi reagować w sytuacji kryzysowej i wie, gdzie szukać pomocy.

IV. Cele ogólne

Działalność wychowawcza szkoły ukierunkowana jest na wszechstronny rozwój ucznia i obejmuje wspieranie go w osiąganiu dojrzałości w sferze:

- 1) Fizycznej – zdobywanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia zdrowego stylu życia, rozwijania aktywności fizycznej, dbania o higienę i bezpieczeństwo, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym oraz promowania zdrowego odżywiania.
- 2) Psychicznej – budowanie odporności psychicznej, poczucia własnej wartości i umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem i presją rówieśniczą; kształtowanie środowiska sprzyjającego dobrostanowi psychicznemu i rozwijaniu własnego potencjału.
- 3) Społecznej – rozwijanie umiejętności współpracy, empatii, komunikacji i rozwiązywania konfliktów; kształtowanie odpowiedzialności obywatelskiej, postaw prospołecznych, wolontariatu i działań wspólnotowych w szkole i lokalnym środowisku.
- 4) Aksjologicznej – budowanie trwałego systemu wartości opartego na szacunku, odpowiedzialności, solidarności, patriotyzmie i poszanowaniu tradycji, a jednocześnie otwartości na różnorodność kulturową i wyzwania współczesnego świata.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. Współdziałanie całej społeczności szkolnej na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta.
2. Kształtowanie systemu wartości, w którym zdrowie – fizyczne i psychiczne – oraz odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a podejmowane decyzje uwzględniają dobro własne i innych.
3. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych uczniów.
4. Współpracę z rodzicami i opiekunami w celu budowania spójnego systemu wartości, wspierania wychowawczej roli rodziny oraz promowania zdrowego stylu życia, dobrostanu psychicznego i zachowań proekologicznych.
5. Wzmacnianie więzi uczniów ze szkołą, społecznością lokalną i regionem poprzez aktywne uczestnictwo w życiu środowiska.
6. Tworzenie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie dobrych relacji rówieśniczych, partnerskich relacji między uczniami i nauczycielami oraz współpracy szkoły z rodzicami.
7. Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie komunikacji z uczniami i rodzicami, budowania relacji opartych na szacunku oraz pracy warsztatowej z grupą uczniów.
8. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców w zakresie wspierania rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów.
9. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych i obywatelskich, m.in. poprzez wolontariat, działania samorządowe i rówieśnicze, sprzyjające aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym.
10. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w kulturze narodowej, europejskiej i światowej, a także rozwijanie kompetencji medialnych i cyfrowych.
11. Wspieranie samodzielności, kreatywności, innowacyjności oraz krytycznego myślenia uczniów.
12. Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów koleżeńskich mających na celu promowanie postaw prozdrowotnych, prospołecznych oraz przeciwdziałanie zagrożeniom w środowisku szkolnym i cyfrowym.
13. Kształtowanie u uczniów, rodziców i nauczycieli umiejętności postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na rozwój, wzmocnienie odporności psychicznej oraz budowanie trwałych wartości.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia, w tym psychicznego, i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. Poszerzanie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju dzieci i młodzieży, zaburzeń zdrowia psychicznego, wczesnych objawów sięgania po substancje psychoaktywne (alkohol, nikotynę, narkotyki, dopalacze, leki, suplementy diety używane w celach niemedycznych) oraz właściwego reagowania w tego typu przypadkach.
2. Edukację uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu i technologii cyfrowych, przeciwdziałania uzależnieniom cyfrowym oraz cyberprzemocy.
3. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, takich jak komunikacja, empatia, współpraca, rozwiązywanie konfliktów.
4. Kształtowanie umiejętności życiowych, w tym samokontroli, radzenia sobie ze stresem, uważności, rozpoznawania i wyrażania emocji oraz poszukiwania konstruktywnych sposobów rozładowywania napięcia.
5. Kształtowanie krytycznego i odpowiedzialnego myślenia oraz wspieranie uczniów w podejmowaniu mądrych decyzji w sytuacjach trudnych, ryzykownych czy zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu.
6. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania problemów rozwojowych i emocjonalnych uczniów, wczesnych objawów używania substancji psychoaktywnych, zaburzeń zachowania i zdrowia psychicznego oraz podejmowania skutecznej interwencji profilaktycznej.
7. Poszerzanie wiedzy całej społeczności szkolnej (uczniów, rodziców, nauczycieli) na temat wpływu sytuacji kryzysowych na funkcjonowanie człowieka, rozwijanie odporności psychicznej oraz informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w szkole i w instytucjach wspierających.
8. Promowanie zdrowego stylu życia – aktywności fizycznej, prawidłowego odżywiania, higieny snu oraz świadomego korzystania z czasu wolnego.
9. Wzmacnianie świadomości ekologicznej jako elementu profilaktyki prozdrowotnej i odpowiedzialności za przyszłość własną oraz wspólnoty.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Adresatami są uczniowie, ich rodzice lub opiekunowie, a także nauczyciele, wychowawcy oraz inni pracownicy szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) Przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z instytucjami i służbami z zewnątrz w sytuacjach zagrożenia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) Wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju, kształtowaniu zdrowego stylu życia oraz podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych i uzależnienia behawioralne (np. nadmierne korzystanie z Internetu, gier komputerowych czy smartfonów).
- 2) Wspieranie uczniów szczególnie narażonych na ryzyko zachowań problemowych ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową, ekonomiczną lub uwarunkowania biologiczne.
- 3) Wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychoaktywnych, zachowań ryzykownych lub trudności emocjonalnych, które nie wymagają jeszcze interwencji medycznej, ale potrzebują wsparcia wychowawczego i profilaktycznego.

Działania te obejmują w szczególności:

1. Prowadzenie diagnozy potrzeb i zagrożeń występujących w środowisku uczniowskim, w tym dotyczących używania substancji psychoaktywnych, uzależnień cyfrowych, cyberprzemocy oraz trudności psychicznych.
2. Realizowanie wśród uczniów i ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do wieku, potrzeb indywidualnych i grupowych, w tym rekomendowanych w ramach krajowych i międzynarodowych programów profilaktyki.
3. Przygotowanie zajęć rozwijających zainteresowania i talenty uczniów jako alternatywy wobec zachowań ryzykownych, sprzyjającej wzmocnieniu samooceny, poczuciu sprawstwa, sukcesu i przynależności do grupy.
4. Kształtowanie i utrwalanie norm sprzyjających zdrowiu – przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych, zachowaniom agresywnym, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, a wspierających odpowiedzialność, współpracę i szacunek wobec innych.
5. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania sygnałów zachowań ryzykownych, w tym uzależnień cyfrowych i problemów emocjonalnych, oraz podejmowania odpowiednich działań interwencyjnych.
6. Włączanie, w razie potrzeby, do indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych działań profilaktycznych i wspierających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, zachowaniom ryzykownym i problemom emocjonalnym.
7. Współpracę z rodzicami, instytucjami i specjalistami (poradniami, ośrodkami wsparcia, policją, organizacjami pozarządowymi) w celu zapewnienia kompleksowej pomocy i skutecznej profilaktyki.

Zadania profilaktyczne programu to:

- Zapoznanie uczniów z normami i zasadami zachowania obowiązującymi w szkole oraz kształtowanie odpowiedzialności za ich przestrzeganie.
- Kształtowanie świadomości w zakresie bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły, znajomość zasad ruchu drogowego, bezpieczne korzystanie z transportu publicznego i rowerów/hulajnóg.

- Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów poprzez: budowanie świadomości emocjonalnej, rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, presją szkolną i rówieśniczą, kształtowanie postaw otwartości wobec pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Profilaktyka uzależnień cyfrowych (gry, media społecznościowe, smartfony) oraz przeciwdziałanie cyberprzemocy i hejtowi w sieci.
- Promowanie zdrowego stylu życia – aktywności fizycznej, prawidłowego odżywiania, higieny snu, dbałości o równowagę między nauką a odpoczynkiem.
- Edukacja zdrowotna – kształtowanie wiedzy i nawyków dotyczących higieny osobistej, zdrowego odżywiania, profilaktyki chorób zakaźnych i cywilizacyjnych, dbania o zdrowie psychiczne i fizyczne, a także rozwijanie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.
- Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, takich jak: sięganie po środki psychoaktywne (papierosy, alkohol, narkotyki, leki bez wskazań lekarskich), wczesne objawy uzależnień behawioralnych (np. hazard online, zakupy internetowe, nadmierne korzystanie z technologii).
- Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej, rozwijanie umiejętności mediacji i pokojowego rozwiązywania konfliktów.
- Uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji oraz kształtowanie zasad higieny cyfrowej.
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, budowanie postaw asertywnych i podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych wspierających kształtowanie tożsamości.
- Rozwijanie empatii, postaw prospołecznych i odpowiedzialności za innych poprzez udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie i inicjatywach klasowych/szkolnych.
- Edukacja obywatelska – rozwijanie świadomości praw i obowiązków ucznia i obywatela, kształtowanie postaw patriotycznych i prospołecznych, budowanie odpowiedzialności za wspólnotę szkolną, lokalną i narodową oraz za środowisko naturalne.
- Kształtowanie umiejętności krytycznego myślenia i dokonywania odpowiedzialnych wyborów w sytuacjach trudnych i ryzykownych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej i profilaktycznej w naszej szkole będą ukierunkowane na:

1. Promocja zdrowia psychicznego i emocjonalnego:

- w ramach działań zespołu do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej kwalifikowanie uczniów na bieżąco do odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej (na podstawie opinii i orzeczeń uczniów, obserwacji uczniów, wywiadów z wychowawcami, nauczycielami i rodzicami);
- prowadzenie regularnych zajęć z zakresu edukacji emocjonalnej, rozwoju odporności psychicznej i radzenia sobie ze stresem;
- organizowanie warsztatów dla uczniów i rodziców na temat zdrowia psychicznego, umiejętności rozpoznawania emocji oraz wsparcia rówieśniczego;
- kształtowanie konstruktywnych przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne uczniów, budowanie konstruktywnego systemu wartości, kształtowanie postaw prospołecznych, empatii i szacunku, poczucia własnej wartości, poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje, umiejętności asertywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem – podczas realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz innych zajęć;
- wspieranie uczniów poprzez indywidualne konsultacje, a także wczesne interwencje w sytuacjach kryzysowych;

- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie, grupie rówieśniczej), zachęcanie do tworzenia rówieśniczych grup wsparcia dla uczniów borykających się z różnymi trudnościami;
- podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym, wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- włączanie elementów psychoedukacji w realizację podstawy programowej i dodatkowych zajęć wychowawczych.

Edukacja zdrowotna i prozdrowotna

- wprowadzanie zajęć edukacji zdrowotnej obejmujących: zdrową dietę, higienę osobistą, profilaktykę chorób zakaźnych i cywilizacyjnych, aktywność fizyczną oraz higienę cyfrową;
- organizowanie zajęć, których celem będzie kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych;
- organizowanie zajęć profilaktycznych związanych z zagrożeniami cyfrowymi, takimi jak cyberprzemoc, uzależnienie od Internetu i gier komputerowych;
- organizowanie warsztatów, zajęć sportowych oraz programów promujących zdrowy styl życia;
- utrwalanie nawyków prozdrowotnych w codziennym funkcjonowaniu szkoły (zdrowe przekąski, woda zamiast napojów słodzonych, ruch podczas przerw);

Edukacja obywatelska i społeczna

- realizacja zajęć kształtujących postawy obywatelskie, społeczne i patriotyczne;
- angażowanie uczniów w uroczystości szkolne, obchody świąt narodowych i lokalnych, projekty edukacyjne związane z kulturą i dziedzictwem narodowym;
- prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących cyberprzemocy, hejtu, uzależnień od gier i mediów społecznościowych oraz bezpieczeństwa w Internecie;
- organizowanie warsztatów z rozwijania kompetencji cyfrowych i krytycznego myślenia wobec treści publikowanych w sieci.
- utrwalanie szkolnych zasad bezpieczeństwa cyfrowego oraz promowanie odpowiedzialnego korzystania z technologii.

Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym

- organizowanie regularnych spotkań z rodzicami oraz konsultacji na temat postępów edukacyjnych i wychowawczych uczniów;
- włączanie rodziców w inicjatywy szkolne i działania prozdrowotne;
- współpraca ze specjalistami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury i służbami lokalnymi.
- zachęcanie rodziców do udziału w warsztatach dla rodziców organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w celu podniesienia kompetencji wychowawczych.

Edukacja proobronna i bezpieczeństwo fizyczne

- rozszerzenie działań z edukacji dla bezpieczeństwa o elementy edukacji proobronnej oraz naukę pierwszej pomocy przedmedycznej;
- realizacja zajęć uczących reagowania w sytuacjach kryzysowych i ratowania zdrowia ludzkiego;
- organizacja warsztatów z przedstawicielami Państwowej Straży Pożarnej oraz Komendy Policji w zakresie edukacji o bezpieczeństwie swoim i innych;
- przypominanie podczas zajęć z wychowawcą zasad i procedur zawartych w standardach ochrony małoletnich.

Ochrona środowiska i działania ekologiczne

- organizowanie akcji i projektów proekologicznych, np. recykling, sadzenie drzew, oszczędzanie energii, kampanie edukacyjne w szkole i lokalnej społeczności;

-kształtowanie postaw proekologicznych i odpowiedzialności za środowisko naturalne

Doradztwo zawodowe i edukacja przyszłościowa

- realizacja zasad Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego oraz działań wspierających pro-orientację zawodową;
- realizacja zajęć rozwijających kompetencje uczenia się, planowania kariery i przygotowania do dalszej edukacji oraz rynku pracy.

V. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

Czynniki ryzyka to właściwości indywidualne lub cechy środowiska społecznego, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia, większym nasileniem i dłuższym czasem trwania istotnych problemów dotyczących zdrowia fizycznego i psychicznego. Prawdopodobieństwo pojawienia się zachowań ryzykownych jest tym większe, im więcej jest czynników ryzyka, im bardziej są one szkodliwe i im dłużej trwa ich działanie.

Czynniki chroniące definiowane są jako: właściwości indywidualne, relacje z bliskimi osobami, cechy środowiska rodzinnego i pozarodzinnego, które mogą neutralizować lub kompensować negatywne działanie czynników ryzyka, zwiększając ogólną odporność jednostki, wyzwalać energię i procesy odwrotne do tych, które prowadzą do choroby, zaburzenia lub nieprzystosowania.

CZYNNIKI RYZYKA (cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych i zaburzeń)	CZYNNIKI CHRONIĄCE (cechy, sytuacje, warunki zwiększające odporność na czynniki ryzyka)
A: Związane z rodziną: - słabe kierowanie rodziną: brak stawiania dziecku jasnych oczekiwań co do jego zachowań, brak przekazywania reguł postępowania, brak rygorów lub zbyt surowa dyscyplina, niekonsekwencja rodziców; - konflikty w rodzinie; - brak więzi i bliskości między rodzicami i dziećmi, chłód emocjonalny; - destabilizacja układu między ojcem a matką, osłabienie ich roli w rodzinie; - tolerancja rodziców wobec spożywania alkoholu i palenia przez dzieci oraz innych sytuacji ryzykownych; - spożywanie alkoholu i palenie przez rodziców; - rozwód, separacja lub powtórne małżeństwo rodziców; - brak lub nieobecność jednego z rodziców; - brak uświadomienia seksualnego przez rodziców; - liczne rodzeństwo; - stosowanie kar cielesnych;	A: Związane z rodziną: - silna więź z rodzicami; - zainteresowanie rodziców nauką szkolną; - regularne praktyki religijne; - poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych; - kontrola spotkań towarzyskich.

- przemoc w rodzinie. B: Związane z grupą rówieśniczą: - negatywny wpływ grupy rówieśniczej, niewłaściwe wzorce z jej strony; - uległość wobec grupy; - przemoc i agresja; - odrzucenie przez rówieśników; - lenistwo; - absencja szkolna; - sięganie po środki psychoaktywne. C: Czynniki indywidualne oraz związane z brakiem kompetencji społecznych i psychologicznych ucznia - trudny temperament (wysoki poziom aktywności i pobudzenia, impulsywność, skłonność do demonstrowania agresji i złości, płaczliwość); - deficyty poznawcze, takie jak trudności ze skupieniem uwagi czy niski poziom inteligencji; - niska samoocena; - brak umiejętności radzenia sobie z emocjami; - brak umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach; - nieumiejętność podejmowania właściwych decyzji życiowych.	B: Związane z grupą rówieśniczą: - pozytywny wpływ grupy, - pozytywne wzorce płynące z grupy. C: Indywidualne i związane z kompetencjami społecznymi i psychologicznymi ucznia: - wysoki poziom inteligencji, umiejętność koncentracji uwagi oraz rozmaite zdolności; - zdolność automotywacji, wytrwałość w dążeniu do celu; - umiejętność panowania nad popędami; - umiejętność regulowania nastroju i niepoddawania się emocjom; - umiejętność rozpoznawania i nazywania emocji swoich i innych osób; - empatia; - zdolność zachowania optymizmu na przyszłość. D: Związane ze szkołą: - wysokie oczekiwania (standardy) przy równoczesnym udzielaniu wsparcia uczniom i rodzicom przez nauczycieli i pozostały personel szkoły; - wsparcie i przyjazne relacje z kolegami; - eksponowane wartości i dobra atmosfera szkoły; - dostarczanie okazji do zdobywania pozytywnych doświadczeń, osiągnięcia sukcesu w znaczących zadaniach, ponoszenia odpowiedzialności; - stwarzanie poczucia ładu i porządku w otoczeniu; - możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych.
---	---

V.1 Czynniki ryzyka wskazane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Spiczyn na lata 2019 – 2025:

- ubóstwo,

- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- przemoc w rodzinie,
- uzależnienia

V.2. Zdiagnozowane czynniki ryzyka występujące w naszej szkole to:

W klasach IV–VIII przeprowadzono anonimową ankietę wśród uczniów dotyczącą poczucia bezpieczeństwa w szkole, wsparcia ze strony nauczycieli, relacji z rówieśnikami oraz zagrożeń i możliwości rozwojowych. Diagnoza potrzeb obejmowała także ankietę wśród rodziców uczniów, pozwalającą poznać oczekiwania wobec placówki oraz trudności występujące w środowisku rodzinnym. Wnioski uwzględniają również obserwacje zachowań i postępów edukacyjnych uczniów dokonane przez nauczycieli i wychowawców.

Czynniki ryzyka:

- występowanie agresji słownej i fizycznej wśród uczniów, a także drobnych konfliktów rówieśniczych (np. bójek, popychania, zabierania cudzych rzeczy),
- nieprawidłowe zachowania uczniów w czasie lekcji i przerw, utrudniające pracę i budowanie właściwej atmosfery,
- brak współodpowiedzialności uczniów za życie szkoły oraz niewielkie zaangażowanie w jej funkcjonowanie,
- odrzucanie i wykluczanie rówieśników ze względu na wygląd, odmienne zainteresowania lub poglądy,
- trudności emocjonalne młodzieży – osamotnienie, smutek, niska samoocena, brak akceptacji własnego ciała,
- nadmierne korzystanie ze smartfonów i mediów społecznościowych, w tym używanie aplikacji do nagrywania i publikowania treści naruszających prywatność,
- problemy zdrowotne uczniów, zwłaszcza choroby przewlekłe i niepełnosprawności, które mogą wpływać na ich funkcjonowanie w szkole,
- trudne sytuacje rodzinne (rozwoły, separacje, napięte relacje między rodzicami), a także obciążanie dziecka konfliktami domowymi,
- niespójne wzorce wychowawcze – rozbieżność między deklaracjami a realnymi zachowaniami rodziców,
- brak wystarczającej wiedzy rodziców o działaniach szkoły oraz ograniczona współpraca w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- bagatelizowanie przez rodziców sygnałów trudnych zachowań dzieci oraz przyzwolenie na przejawy agresji wobec innych,
- dezinformacja dotycząca funkcjonowania rodziny i sytuacji domowej ucznia.

Czynniki chroniące:

- bezpieczna, przyjazna atmosfera szkoły sprzyjająca budowaniu poczucia bezpieczeństwa i akceptacji,
- obowiązywanie jasnych zasad postępowania i ich konsekwentne przestrzeganie,
- zaangażowanie uczniów w życie szkoły, udział w konkursach, wycieczkach, zawodach czy akcjach tematycznych,
- dostrzeganie i docenianie przez uczniów wartości promowanych w szkole – patriotyzmu, empatii, szacunku dla innych, zdrowego stylu życia czy odpowiedzialnego korzystania z Internetu,
- wsparcie rodziców i dobre relacje rodzinne – zainteresowanie sprawami dziecka, rozmowy o emocjach i problemach, aktywne uczestnictwo w życiu szkoły,
- poczucie sprawstwa u uczniów – umiejętność stawiania celów i dążenia do ich realizacji,
- obecność bliskich przyjaciół oraz pozytywne relacje z rówieśnikami, które wzmacniają poczucie przynależności,
- przekonanie uczniów o własnej umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- brak problemu alkoholowego w rodzinie i stabilne środowisko domowe,
- zaufanie rodziców do kadry pedagogicznej i dyrekcji – postrzeganie szkoły jako miejsca, w którym można otrzymać wsparcie,
- otwartość uczniów na podejmowanie nowych inicjatyw, takich jak projekty edukacyjne, akcje charytatywne czy działania ekologiczne,
- posiadanie zainteresowań i rozwijanie własnych pasji, co daje uczniom satysfakcję i poczucie sukcesu.

Wnioski i rekomendacje

- w związku z pojawiającymi się u uczniów trudnościami emocjonalnymi (nieśmiałość, smutek, obniżona samoocena) warto zorganizować cykl warsztatów z zakresu zdrowia psychicznego, obejmujących budowanie poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz wzmacnianie odporności psychicznej,
- ze względu na występowanie agresji fizycznej i słownej zaleca się prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na kształtowanie empatii, komunikacji bez przemocy oraz mediacji rówieśniczej;
- aby przeciwdziałać wykluczeniu i odrzuceniu przez rówieśników, należy rozwijać projekty i akcje klasowe oparte na współpracy, co sprzyja budowaniu więzi i poczuciu przynależności do grupy,
- z uwagi na sygnały o braku współodpowiedzialności uczniów za życie szkoły, wskazane jest angażowanie ich w życie szkoły, powierzanie im konkretnych ról i odpowiedzialności,
- w celu wzmocnienia współpracy z rodzicami warto wprowadzić spotkania tematyczne w formie warsztatów, dotyczących m.in. wychowania bez przemocy, higieny cyfrowej, wspierania uczniów w nauce;
- aby utrwalić pozytywne wzorce zachowań, należy doceniać i nagradzać inicjatywy uczniów, które promują zdrowy styl życia, współpracę i zaangażowanie w życie szkoły.
- warsztaty dla uczniów na temat higieny cyfrowej, skutków uzależnień behawioralnych, bezpiecznego korzystania z Internetu i aplikacji,
- zajęcia wychowawcze poświęcone równowadze między życiem w sieci a aktywnościami poza nią.

- nawiązując do trudności edukacyjnych spowodowanych przytłaczającą ilością materiału szkolnego sugeruje się podążanie za metodami pracy atrakcyjnymi dla uczniów w tym wykorzystywanie aktywizujących metod nauczania podczas zajęć lekcyjnych (gier dydaktycznych, aplikacji, wizualizacji), doskonalenie umiejętności dzieci poprzez działanie praktyczne rozwijające kreatywne i krytyczne myślenie,
- ważne jest dostosowanie metod nauczania do potrzeb, zainteresowań i możliwości poszczególnych uczniów. Wykorzystanie różnorodnych materiałów, technologii oraz form pracy pomoże uczniom poczuć się bardziej zaangażowanymi i zmotywowanymi do nauki. Warto także wspierać ich indywidualne talenty, umożliwiając rozwój w obszarach, które ich interesują.
- w celu zwiększenia motywacji do pracy podczas zajęć warto zaangażować uczniów w proces decyzyjny, dając im możliwość wyboru, np. w kwestii tematów projektów (np. wybór jednego w miesiącu) czy formy wykonywania zadań, zwiększa się ich poczucie odpowiedzialności za własną naukę. Uczniowie, którzy czują, że mają wpływ na proces dydaktyczny, są bardziej zaangażowani, chętniej i efektywniej się uczą.
- kolejno oprócz urozmaicenia wykorzystywanych form pracy podczas lekcji, skuteczne może okazać się zastosowanie innych metod oceniania. Warto wprowadzać różnorodne sposoby, takie jak samoocena, ocena koleżeńska, metoda portfolio czy projektów zespołowych, co pomaga uczniom widzieć wartość nauki poza tradycyjnym systemem ocen.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 jest kontynuowanie uświadamiania uczniom znaczenia obowiązujących w szkole Standardów Ochrony Małoletnich oraz wyposażania ich w umiejętność stosowania ustalonych w nich zasad.

VI. Struktura oddziaływań wychowawczych:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły, stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS”, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,

- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia, przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytocznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole, udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z sytuacjami wyjątkowymi

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych, rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej, opracowują projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i

przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych.

5. Psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

6 Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami
- współpracuje z zespołem, o którym mowa w przepisach o organizacji kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów z niepełnosprawnością, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym – w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami, o których mowa w przepisach o organizacji i udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki mającego na celu podnoszenie jakości edukacji włączającej

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VII. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

VIII. Cel główny

Wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

IX. Formy realizacji

Zadania wychowawczo- profilaktyczne realizowane będą w ramach:

- zajęć z wychowawcą,
- zajęć edukacyjnych,
- zajęć pozalekcyjnych (zajęcia świetlicowe, koła zainteresowań, zespoły wyrównawcze itp.)

- różnorodnych imprez i form kulturalnych na terenie szkoły, miejscowości (apele, rocznice i uroczystości związane ze świętami historycznymi, kalendarzowymi, religijnymi, rodzinnymi, lokalnymi, regionalnymi)
- wycieczek przedmiotowych i krajoznawczych
- konkursów i olimpiad przedmiotowych
- wystaw prac plastycznych, inscenizacji teatralnych
- wyjść do placówek kulturalnych (wyjazdy do teatru, muzeum, kina)
- indywidualnej pracy psychologiczno-pedagogicznej z uczniem
- akcji charytatywnych
- wolontariatu
- zawodów i imprez sportowych
- samopomocy uczniowskiej
- udziału w oświatowych programach europejskich
- stałego uaktualniania strony internetowej promującej naszą szkołę
- współpracy z rodzicami, która obejmuje:
 - kontakt natychmiastowy w niepokojących przypadkach wychowawczych (telefoniczny, listowny, przez dziennik elektroniczny)
 - kontakt stały podczas zebrań, okresowych wywiadówek i konsultacji
 - stały kontakt i współdziałanie z Radą Rodziców
 - spotkania z pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym
- współpracy z instytucjami:
 - Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Łęcznej,
 - Sądem Rodzinnym i Nieletnich
 - Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną,
 - Komendą Powiatową Policji,
 - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej
 - Urzędem Gminy Spiczyn
 - Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
 - podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne,
 - placówkami doskonalenia nauczycieli
 - innymi w miarę potrzeb.

X. Obszary oddziaływań wychowawczo- profilaktycznych i harmonogram działań

Obszar rozwoju	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
I N T E L E K T U A L N Y	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z doradztwa zawodowego zajęcia na godzinach z wychowawcą oraz specjalistami zajęcia przedmiotowe	nauczyciel doradztwa zawodowego wychowawcy nauczyciele, specjaliści	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Rozpoznanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	przeprowadzanie w klasach diagnoz wstępnych na podstawie obserwacji bieżącej pracy ucznia	nauczyciele, wychowawcy, psycholog pedagog specjalny	wrzesień/ październik
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	- przygotowanie propozycji zajęć pozalekcyjnych, warsztatów, konkursów; - wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy; - udział w życiu kulturalnym; - przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne; - prezentowanie talentów na forum szkoły	nauczyciele wychowawcy	zgodnie z harmonogramem poszczególnych zajęć i konkursów zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości
	Kształtowanie postawy twórczej	konkursy plastyczne, muzyczne, wystawy, przedstawienia teatralne	wychowawcy, nauczyciele (organizatorzy)	zgodnie z harmonogramem, wg potrzeb
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Warsztaty Zajęcia z wychowawcą zajęcia profilaktyczne	wychowawcy nauczyciele psycholog pedagog specjalny	wg bieżących potrzeb i możliwości

	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	lekcje wychowawcze i profilaktyczne; stypendia szkolne dla uczniów z najwyższą średnią; konkursy	wychowawcy nauczyciel preorientacji zawodowej lub doradztwa zawodowego psycholog pedagog specjalny	zgodnie z harmonogramem
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	zajęcia szkolne	wychowawcy nauczyciele psycholog pedagog specjalny	wg potrzeb
S P O Ł E C Z N O S C I	Przygotowanie do funkcjonowania w społeczeństwie i społeczności szkolnej, budowanie poczucia przynależności do grupy i odpowiedzialności	- omówienie zasad Statutu Szkoły i regulaminów szkolnych; - lekcje wychowawcze, - integracja zespołów klasowych - udział w różnego rodzaju organizacjach i instytucjach działających w szkole	wychowawcy opiekunowie szkolnych organizacji, np. wolontariatu, samorządu uczniowskiego	zgodnie z harmonogramem opracowanym przez wychowawców i opiekunów szkolnych organizacji
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów	- warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych; - analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania	wychowawcy psycholog pedagog specjalny	zgodnie z harmonogramem zajęć wg potrzeb
	Uczenie zasad samorządności i demokracji	- wybory do samorządu uczniowskiego / wybory samorządów klasowych; - bieżąca kontrola ich działalności; - wybory opiekuna samorządu uczniowskiego	opiekunowie samorządu	zgodnie z planem pracy samorządu

Rozszerzenie działań z edukacji dla bezpieczeństwa o elementy edukacji proobronnej oraz naukę pierwszej pomocy przedmedycznej.	Realizacja zajęć uczących reagowania w sytuacjach kryzysowych i ratowania zdrowia ludzkiego;	Nauczyciele przedmiotów psycholog pedagog specjalny	wg potrzeb
Kształtowanie kultury osobistej	godziny wychowawcze zajęcia lekcyjne	Wychowawcy nauczyciele	zgodnie z planem pracy opracowanym przez wychowawców na bieżąco
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	- udział w akcjach ekologicznych, - udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, - wycieczki krajoznawcze	wychowawcy nauczyciele wolontariat samorząd uczniowski	zgodnie z harmonogramem
Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy	zajęcia doradztwa zawodowego zajęcia lekcyjne	nauczyciel doradztwa zawodowego nauczyciele przedmiotowcy	zgodnie z planem pracy nauczyciela
Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Współpraca z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	analiza frekwencji uczniów	wychowawcy nauczyciele	sporządzanie miesięcznych zestawień obecności
	- systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, - zebrania z rodzicami, indywidualne spotkania z rodzicami	wychowawcy nauczyciele psycholog pedagog specjalny	wg potrzeb

	Kształtowanie umiejętności odpowiedniego korzystania z mediów i nowoczesnych technologii	warsztaty lekcje wychowawcze zajęcia lekcyjne	firmy zewnętrzne nauczyciele psycholog pedagog specjalny wychowawcy nauczyciel informatyki	wg potrzeb na bieżąco
	Działania włączające i integrujące osoby z niepełnosprawnościami	lekcje wychowawcze zajęcia lekcyjne warsztaty	wychowawcy psycholog pedagog specjalny firmy zewnętrzne	wg potrzeb
F I Z Y C Z N Y	Edukacja zdrowotna	spotkania z osobami odnoszącymi sukcesy sportowe	dyrekcja psycholog pedagog specjalny wychowawcy nauczyciele	zgodnie z harmonogramem wg potrzeb
	Kształtowanie postaw prozdrowotnych.	objęcie uczniów zajęciami z zakresu edukacji zdrowotnej	wychowawcy nauczyciele	
	Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym	udział w akcjach i programach profilaktycznych dotyczących dbania o własne zdrowie	dyrekcja psycholog pedagog specjalny nauczyciele	zgodnie z harmonogramem wg potrzeb
		przekazywanie wiedzy prozdrowotnej udział w akcjach promujących zdrowie	dyrekcja psycholog pedagog specjalny nauczyciele	zgodnie z planem pracy wg potrzeb
		- Dzień Rodziny i Sportu, - zajęcia o zdrowym stylu odżywiania oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka	nauczyciele WF	zgodnie z harmonogramem pracy szkoły

		- dbanie o higienę jamy ustnej, przeglądy dentystyczne, badania przesiewowe - gazetki profilaktyczne	firmy zewnętrzne, zespół promocji zdrowia	zgodnie z harmonogramem wg potrzeb
E M O C J O N A L N Y	Uświadamianie własnych słabych i mocnych stron. Kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości i wiary we własne siły i możliwości.	- zajęcia profilaktyczne - lekcje wychowawcze - indywidualne spotkania z psychologiem, pedagogiem - działalność szkolnych organizacji	wychowawcy pedagog specjalny psycholog opiekunowie szkolnych organizacji	wg potrzeb
	Przeciwdziałanie agresji i przemocy			
	Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem			
	Budowanie pozytywnego klimatu szkoły			
D U C H	Rozwijanie szacunku dla dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	- świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze - konkursy tematyczne	wychowawcy nauczyciele	zgodnie z kalendarzem uroczystości

O W Y	Poznanie kultury regionu	- wycieczki, - tematyczne lekcje wychowawcze	wychowawcy	zgodnie z terminami planowanych wycieczek
	Kształtowanie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	- zajęcia profilaktyczne - lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, - lekcje przedmiotowe - wycieczki	nauczyciele psycholog pedagog specjalny firmy zewnętrzne wychowawcy	wg potrzeb zgodnie z harmonogramem godzin wychowawczych

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu
z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. H. Ch. Andersena w Jawidzu w dniu 15.09.2025 r.